

amikor egy tisztből és a 6. rohamcsapat (SS biztonsági rendőrség) 12 emberéből álló különítmény érkezett Szegedről a korábban Jugoszláviához tartozó bácskai Zomborba, „zsidók azonnali letartóztatása” céljából. Mivel a különítmény vezetőjének, Hanke Obersturmführernek csak szóbeli felhatalmazása volt a Szegeden állomásozó 6. rohamcsapat Sturm-bannführerétől, Blunktól, a 42. vadászadosztály Brauner-osztaga nem teljesíthette emberekre és járművekre vonatkozó kérelmét, utalva „a lehetséges következményekre a magyar hatóságok részéről”¹². Egyes zsidók engedélyezett letartóztatása viszont töretlenül folyt tovább.

Április 16-ára, amikor megkezdődött az északkeleti országrészben élő zsidók rendszeres összegyűjtése¹³, az egyedi akciók során letartóztatott zsidók száma 7289-re emelkedett.¹⁴ A Budapesthez közeli községben, Alsógödön minden felnőtt zsidó férfit beidéztek a község házára április 20-án. Az idézést állítólag Kovács Sándor, Alsógöd község népmozgalmi nyilvántartója szignálta. A beszámolók szerint a zsidókat nyomban a nagykanizsai internálótáborba szállították, noha semmiféle ruha- és élelmiszer-csomag nem volt náluk. Valamivel később a sárvári internálótáborba szállították át őket, majd „ismeretlen úti céllal” május 21-én deportálták őket. Egy sem tért vissza közülük.¹⁵ Április 18-i táviratában, amely az aznapi SS-jelentést tartalmazta, Veessenmayer a biztonsági rendőrség marosvásárhelyi parancsnokságának közlését is megsürgönyözte, amely szerint az ezen a területen élő magyar lakosság azt látván, hogy egyre közelebb kerül a front, „a zsidókérdés gyors és gyökeres megoldását” kérte, „mivel a zsidók bosszújától jobban félnek, mint az oroszok brutalitásától”¹⁶.

A legtöbb, Budapesten letartóztatott zsidót átmenetileg a Röck Szilárd utca 26. alatti Rabbiképző Intézet helyiségeibe internálták. Az intézetet hivatalosan „kiszegítő toloncház” alakították át, valójában azonban Wisliceny főparancsnoksága alatt álló Gestapo-börtön volt.¹⁷ Magyar főtisztje Ubrizsi Pál, Baky László csaknem ugyanennyire hírhedt unokaöccse volt.¹⁸ Innen és a többi kiszegítő toloncházból, például a Mosonyi utcából a zsidókat rendszerint a kistarcsai, a topolyai vagy a csepeli internálótáborokba vitték, ahonnan elsőik között deportálták őket Auschwitzba.¹⁹

A legfontosabb internálótábor valószínűleg a kistarcsai volt. A Budapesttől északkeletre lévő tábor a megszállás előtt elsősorban politikai foglyok internálására szolgált. Befogadóképessége csupán 200 személy volt, ám a megszállás alatt csaknem 2000 embert zúfoltak össze benne. Közülük kb. 280 volt a száma azoknak az ún. „prominens” zsidóknak és ügyvédeknek, akiket a németek a Röck Szilárd utcai toloncházban való egyhetes tartózkodás után túszként tartottak fogva. A foglyok egy másik